Ψυχολογία και αντιψυχολογία (Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιερόθεος)

Categories : ΑΝΕΠΙΚΑΙΡΑ

Date : 16 Απριλίου, 2024

Πρόσφατα, ὁ ὁμότιμος καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου Λέστερ, ψυχαναλυτής καί «ἀντιψυχολόγος», δρ. Ἰάν Πάρκερ σέ δύο αἴθουσες τῆς Ἀθήνας παρουσίασε τό νέο βιβλίο πού τό συνυπέγραψε μέ τόν καθηγητή Νταβίντ Παβόν-Κονέγιαρ μέ τόν τίτλο «Ψυχανάλυση καί ἐπανάσταση: Κριτική ψυχολογία γιά τά κινήματα ἀπελευθέρωσης».

Καίτοι ὁ ἴδιος εἶναι ψυχαναλυτής, ἐν τούτοις δηλώνει «ἀντιψυχολόγος», ἐπειδή στίς ἡμέρες μας παρατηρεῖται «ἡ ἀλλοτρίωση τῶν ἀξιῶν» καί «ἡ ψυχολογικοποίηση στήν ὁποία ἔχουν περιέλθει οἱ κοινωνίες». Ἄν καί ἐργάσθηκε ὡς «ψυχαναλυτής» γιά 30 χρόνια, παρατηρεῖ ὅτι «ἡ ψυχολογία ἐμπορευματοποιεῖται».

Ἀνέλυσε τήν σκέψη του, ὡς καρπό μακροχρόνιας ἐνασχολήσεως μέ τό θέμα αὐτό, σέ συνέντευξη πού παρεχώρησε στόν Ἀθανάσιο Κατσικίδη (Καθημερινή 10-3-2024).

Σέ ἐρώτηση τοῦ δημοσιογράφου ἄν πιτσεύη «ὅτι ἡ ψυχολογία καί ἡ ψυχανάλυση ἐμπορευματοποιεῖται», ἀπάντησε: «Σίγουρα ναί. Ἡ ψυχολογία σήμερα καί σίγουρα περισσότερο ἡ ψυχανάλυση εἶναι ἕνα ἰδιωτικό συμβόλαιο στό ὁποῖο ὁ/ἡ ψυχολόγος πουλάει κάτι. Πουλάει εὐτυχία ἤ πουλάει κάποια λύση γιά προβλήματα. Καί γι’ αὐτό ἀναφέρθηκα στίς πρωτοβουλίες γιά νά σπάσει αὐτό τό ἰδιωτικό συμβόλαιο καί νά παρέχεται ὑποστήριξη στούς ἀνθρώπους χωρίς πληρωμή. Ἔτσι θά ἀρχίσει νά διαλύεται τό φράγμα μεταξύ τοῦ ἐπαγγελματία ψυχολόγου καί τῶν ἀνθρώπων πού θέλουν πραγματικά νά βοηθήσουν».

Σέ ἄλλη ἐρώτηση σχετικά μέ τό πῶς λειτουργεῖ ἡ ψυχολογία εἶπε ὅτι «ἡ ψυχολογία

λειτουργεῖ σάν "ἐργαλεῖο" ἀποπολιτικοποίησης», ἐπειδή ἐνθαρρύνει τούς ἀνθρώπους νά πιστεύουν ὅτι τά προβλήματά τους βρίσκονται μέσα τους καί ὅτι πρέπει νά δουλεύουν πάνω σέ αὐτά ἄν θέλουν νά γίνουν εὐτυχισμένοι».

Τό ἐνδιαφέρον τῆς συνέντευξης εἶναι ὅτι στό μέλλον δέν θά ἔχουμε ψυχολογία. Εἶπε: «Πρέπει νά ἀναφέρω ὅτι δέν θά ἔχουμε ψυχολογία στό μέλλον. Τά καταφέραμε γιά πολλές χιλιάδες χρόνια ὡς ἀνθρώπινα ὄντα χωρίς ψυχολογία. Ἔτσι, πρέπει νά βροῦμε διαφορετικούς τρόπους κατανόησης τοῦ ἑαυτοῦ μας καί ἕνα ἀπό τά σημεῖα πού παρέθεσα στό τέλος τῆς ὁμιλίας μου ἦταν πώς, παρότι εἶμαι πολύ ἐνθουσιώδης μέ τήν ψυχανάλυση καί ἐργαζόμουν ὡς ψυχαναλυτής, δέν εἶναι ἡ μόνη μορφή κριτικοῦ στοχασμοῦ γιά τόν κόσμο. Μίλησα γιά τήν ψυχανάλυση, ἀλλά ὑπάρχουν καί ἄλλες μορφές κριτικοῦ ἀναστοχασμοῦ γιά τό ποιοί εἴμαστε, μέ τίς ὁποῖες ἀσχολοῦνται οἱ ἄνθρωποι καί οἱ ὁποῖες μποροῦν ἐπίσης νά εἶναι χρήσιμες».

Πολλές φορές ἔχω ἐπισημάνει ὅτι ἡ ψυχολογία ἀναπτύχθηκε στόν δυτικό χῶρο, διότι χάθηκε ἐκεῖ ἡ νηπτική καί ἡσυχαστική παράδοση τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἡ κατάρριψη τῆς μεταφυσικῆς καί ἡ ἀνάπτυξη τῆς λογικοκρατίας καί τῆς αἰσθησιοκρατίας ἄφησε ἕνα μεγάλο κενό καί αὐτό προσπάθησαν νά τό καλύψουν ὁ γερμανικός ἰδεαλισμός, ὁ ὑπαρξισμός καί οἱ ψυχολογικές καί ψυχαναλυτικές θεωρίες.

Ἔτσι, ἡ ψυχολογία σήμερα εἶναι μιά ἐπιστήμη γιά νά φέρη ἰσορροπία στήν κοινωνία καί τόν ἄνθρωπο, «ἐμπορευματοποιεῖται» καί «ἰδεολογοποιεῖται».

Στήν παράδοσή μας ἔχουμε μιά «αὐτόχθονη ψυχοθεραπεία» τήν ὁποία ἀγνοοῦν οἱ περισσότεροι, καί πρέπει νά γνωρίσουμε αὐτόν τόν μεγάλο θησαυρό.

(Πηγή: parembasis.gr)